N. 250. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 21 October.

Frankrijk.

PARIJS, den 18den October.

Van gouvernementswege is de volgende telegraphische depeche bekend gemaakt, uit Toulon van den 18den October ontvangen:

» Bona, 7 October.

» Z. K. H. de prins *van Joinville* den 4den des avonds, aan boord der *Hercules*, aangekomen, is den 5den te Bona aan wal gestapt en den 6den naar het kamp vertrokken, om zich vervolgens naar onze stellingen voor Constantine te begeven, onder begeleiding van den kolonel van het 26ste regiment infanterie van linie.

» Het geheele expeditie-korps was den 5den op 3 uren afstands van Constantine vereenigd. De vijand heeft zich niet vertoond; een groot getal stammen hadden *Achmet*-bey verlaten en hunne chefs hadden zich aan het algemeen gouvernement onderworpen.

» Z. K. H. de hertog *van Nemours*, aan het hoofd van de 1ste brigade en gevolgd door het overige van het leger, moest den 6den de stellingen voor Constantine bezetten.

» Tot op dit oogenblik is de gezondheidsstaat van het leger zeer voldoende en het weder schoon geweest.”

Bij dit berigt wordt heden middag door *la Charte* het volgende naschrift gevoegd, uit Toulon van den 17den:

» Bona, den 12den. De generaal *Perregaux* kondigt bij zijn' brief van den 10den, op de vlakte van Manshoura geschreven, aan, dat het leger den 6den voor Constantine is gekomen.

» Het heeft gedurende twee dagen geregend, hetgeen de belegerings-operatien belemmerd heeft; maar het weder weder schoon geworden zijnde, hoopt men den zaden bres te schieten. Z. K. H. de hertog *van Nemours* was welvarende.

» De kolonel *Bernelle*, die zich in het kamp bevindt, zal den 13den zich bij het leger voegen, met 3 bataillons, 200 kanonniers, 250 artillerie-paarden en 2 stukken geschut. Deze troepen moeten den Prins *van Joinville*, die den 9den te Medjez-Hammar gekomen is, onder hun geleide nemen.”

Uit den inhoud van het laatste berigt blijkt het ongegronde van de geruchten, die ook nog gisteren werden rondgedragen, dat namelijk het gouvernement reeds sedert een paar dagen tijding zoude hebben van de kapitulatie der stad op den 9den, maar eensdeels zich niet haastte dit berigt openbaar te maken, omdat door die overeenkomst de gelegenheid verloren was om den franschen wapenroem, sedert de vorige expeditie zoo verzwakt, weder op te beuren, anderdeels, omdat het berigt te Bona door een' Arabier was aangebragt, wiens verhaal te weinig waarborg opleverde. Uit de bovenstaande berigten blijkt nu in tegendeel, dat de stad zich nog den 10den niet overgegeven had, dat de verschijning van het leger onvoldoende is geweest en men aan een werkelijk beleg had moeten denken. Reeds gedurende twee dagen had men ongunstig weder gehad, waardoor de werkzaamheden waren vertraagd. Te hopen is het derhalve, voor het welgelukken der expeditie, dat het weder bestendig blijve en men binnen weinig tijds de stad tot de overgave zal kunnen dwingen.

De berigten uit Bona behelzen geene nadere bijzonderheden. Door de stoomboot *Acheron*, die den 11den de reede van Tunis verlaten heeft, heeft men het een en ander vernomen, door middel van Arabieren uit het binnenland aldaar aangekomen. Ook volgens het zeggen van deze lieden, was er tot op den 5den niets van belang voorgevallen tusschen de fransche troepen en die van den Bey, maar op dien dag en den volgenden had men eene levendige kanonnade in de rigting van Ouel-el-Arria, eene beek die aan het einde der vlakte van Filat loopt, op 5 uren afstands omtrent van Constantine, gehoord. Men dacht dat de Bey, wiens kamp niet ver van daar gelegen was, hetzelve had willen verdedigen. Volgens het verhaal dezer Arabieren, waren ook vele bewoners vlugtende uit Constantine, met zich voerende al wat zij van hunne bezittingen dragen konden. Alleen de joden werden door de vrees weerhouden, dat de Turken, die zich in de stad bevonden, hen bij eene poging tot ontvlugting, zouden vermoorden en hunne eigendommen plunderen.

— Het huwelijk van Prinses *Maria* met den Prins *Alexander* van Wurtemberg is gisteren avond in de kapel van Trianon voltrokken. De bisschop van Versailles heeft de huwelijksinzegening naar de Roomsche kerkleer gegeven, en de leeraar *Cuvier* naar de gebruiken den Protestantsche kerk. De burgerlijke akte werd geteekend door de heeren *Seguier*, vice-president van de kamer der pairs, *Dupin*, president van de kamer der gedeputeerden, den maarschalk *Gérard*, en den Wurtembergschen gezant graaf *Mulinen*. De kanselier *Pasquier*, in zijn groot costuum, las de burgerlijke huwelijksakte voor. De jonggehuwden zullen, zegt men, tot op het einde dezer maand te Parijs blijven, zich dan naar Stuttgart en vervolgens naar Gotha begeven.

— Bij eene ordonnantie des konings, zijn de leden van den algemeenen raad der manufacturen benoemd.

— Van den kant der legitimisten wordt heden met veel vreugde aangekondigd, dat de Paus eindelijk dispensatie gegeven had voor het huwelijk van don *Carlos* met zijne schoonzuster, de Prinses *van Beira*. Zij beloven zich van dit huwelijk alles goeds, als geschikt om meer invloed te geven aan de aanzoeken tot ondersteuning, en tot erkenning van don *Carlos* door de noordsche mogendheden.

— In de nadere berigten uit Madrid van den 9den wordt de nieuwe finantie-minister *Seyas* als een man vol ondervinding en als veel bekend in zaken van finantien beschouwd, afgeschilderd. Hij heeft reeds den ouderdom van 60 jaren bereikt. Men blijft te Madrid steeds met verlangen naar de bijeenkomst en de vestiging der beide nieuwe kamers uitzien, en hoop voeden dat het bestuur der koningin door de nieuwe instellingen meer vastheid zoude bekomen. Intusschen komen er te Madrid van een aantal kanten klagten tegen de voltrokken verkiezingen in, waardoor het zich reeds vooruit laat zien, dat het nog veel zal in hebben, eer de kamers bepaald geconstitueerd zullen zijn.

— Uit Bayonne schrijft men van den 14den October, dat de karlisten ernstig Valcarlos bedreigen. In een naschrift van den *Sentinelle des Pyrenées* meldt dit blad, dat don *Carlos* den 8sten met twee eskadrons op anderhalf uur afstands van Enciso, in de provincie Soria, tusschen Munillo en Arnedo, zes uren omtrent van Calahorra, was aangekomen. Deze zijne beweging zou tot bevestiging kunnen strekken van de nederlaag bij Retuerta, en doen vooruitzien dat don *Carlos* eerlang naar Navarre zou terugtrekken. Dit laatste is evenwel slechts een louter vermoeden.

Te Bayonne sprak men van een nieuw gevecht tusschen de beide partijen, den 8sten te Borja geleverd. Daar deze plaats 36 uren van Retuerta verwijderd is, komt dit berigt zeer onwaarschijnlijk voor.

Ook van den karlistischen kant wordt thans erkend, dat don *Carlos* sedert eenigen tijd ongesteld is. Zijne tegenpartij deed het schijnen voorkomen alsof hij op het uiterste lag.

— Ter beurze openbaarde zich reeds gisteren bij den afloop eene neiging tot daling in de binnenlandsche fondsen, welke heden voortduurde, in weerwil der gunstige tijdingen van Constantine en het gunstig afkomen der Londensche markt. Ook de industriele fondsen waren heden weinig gezocht. De reden dezer algemeene lusteloosheid wordt niet bepaald genoeg opgegeven. De notering was ter beurze van heden (18 October): 5 pCt. 109,50; 3 pCt. [illegible]; Nap. renten 99,16; Sp. Ardoin 21 ½; Pass. 4¾; Rom. L. [illegible]

Duitschland.

FRANKFORT, den 17den October.

De Beijersche kamer van afgevaardigden heeft in eene harer laatste zittingen, met 69 tegen 25 stemmen, besloten, dat de ligchamelijke tuchtiging als strafmiddel behoort afgeschaft te worden.

— Het stoffelijk overschot der gravin van *St. Leu* is den 11den dezer in de kerk te Ermälingen bijgezet.

— Volgens berigten uit Rome van den 6den dezer, waren den 3den en 4den slechts twee nieuwe cholera zieken opgegeven, zeven overleden en 167 genezen, zoodat men binnen weinig dagen geheel van de ziekte bevrijd hoopte te zijn. Hetzelfde wordt omtrent Livorno) gemeld. Daarentegen moet de cholera te Catania nog altijd vreesselijk woeden: van de 60,000 inwoners dier stad, waren reeds 14,000 door dezelve weggesleept.

— Te Napels scheen men weder gerust gesteld omtrent de verschijning der fransche oorlogschepen voor die stad, nu men wist dat zij van Tunis kwamen, en van voor Napels vertrokken waren, even als de fransche oorlogs-stoomboot *le Mentor*, die de reis van Konstantinopel binnen elf dagen had afgelegd.

— De *Allgemeine Zeitung* deelt een schrijven uit Turin van den 2 October mede, volgens hetwelk aldaar een besluit der regering was bekend gemaakt, waarbij aan alle notarissen in het Koningrijk verboden wordt, om voortaan akten ten voordeele van Protestanten op te maken, zelfs akten van koop en verkoop, waaraan Protestanten deel hebben. Tevens was bij dat besluit bepaald, dat Protestanten in het Koningrijk Sardinie voortaan niet meer als getuigen zullen mogen gebezigd worden.

» Deze geest van onverdraagzaamheid, zegt het berigt, straalt ook door in het ontwerp voor een nieuw burgerlijk wetboek, hetwelk dezer dagen verschenen is, en waarin de Protestanten, ten aanzien der burgerlijke overeenkomsten nog erger behandeld worden dan de Joden. »

— De voormalige Turksche gezant bij het Weener kabinet, *Achmet Fethi*-Pacha, die op last des Sultans de krijgsoefeningen te Wosnesensk heeft bijgewoond, is te Konstantinopel teruggekomen en door Z. H., wien hij een eigenhandigen brief van keizer *Nicolaas* heeft overhandigd, met bijzondere onderscheiding ontvangen geworden. — De Kapudan-pacha is met zijne vloot van Tripoli teruggekomen en heeft bij de Dardanellen het anker geworpen. — De zich te Konstantinopel bevindende agent van den onderkoning van Egypte heeft drukke bijeenkomsten met den nieuwen minister *Akif*. — Op last van den Sultan, zijn aan den in ongenade gevallen *Pertew*-Pacha al zijne decoratien ontnomen. Hij wordt te Adrianopel, waarheen hij verbannen is, alleropmerkzaamst gadegeslagen; steeds verdenkt men hem in het geheim, van met *Mehemed* Ali in betrekking te staan. Zijn broeder, *Emin*-effendi is naar Koniah in ballingschap vertrokken. Het schijnt dat met dezen, die zich hier in zijne ambtsbetrekking gehaat heeft gemaakt, en zich, op het gezag van zijnen broeder en den invloed zijner gansche thans in ongenade gevallen familie verlatende, veel willekeur veroorloofde, zijnen val van harte gunt. De herstelling van *Akif* Effendi in den ministers-post, werd dadelijk als een voorteeken van de toeneming van Ruslands invloed beschouwd; de opvolgende benoemingen bewijzen echter dat volstrekt geen vreemden invloed bij het gebeurde heeft voorgezeten.

Nederlanden.

BREDA, den 21sten October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, heeft Z. Exc. de minister van financien, namens Z. M., de ontwerpen van wet, betrekkelijk de begrooting voor den jare 1838, voorgedragen. Te dier gelegenheid heeft Z. Exc. eene aanspraak gehouden, waarin dezelve aanving met de moeijelijkheden dier betrekking, welke hij, na lange aarzeling, aanvaard had, te ontwikkelen, temeer omdat hij als opvolger optrad van een man met zoo vele onderscheidene begaafdheden toegerust, zoo vlug van begrip en oordeel, zoo wel bespraakt, en die met zoo veel bevalligheid zich wist te doen hooren, dat, hoe ook de gevoelens over de zaken, die hij voordroeg, mogten uiteenloopen, men hem altijd met welgevallen hoorde. » Maar," vervolgt Z. Exc., » ik reken op de welwillende toegevendheid des Konings, op de vaderlandlievende medewerking van U Edel. Mog., mijne geachte mede-vertegenwoordigers des Nederlandschen volks, op de juiste en bezadigde beoordeeling van dat volk zelf, en bovenal op de krachtige ondersteuning dier hoogere magt, welke wij allen eerbiedigen, en die alle onze lotgevallen met de hoogste wijsheid en oneindige liefde bestuurt." Vervolgens tot het onderwerp zelf overgaande, vervolgt Z. Exc. aldus: » Hoe gaarne zoude ik deze rede hebben aangevangen met eene gelukwensching over het bevredigen onzer regtmatige verlangens, zoo dikwerf in en buiten deze vergaderzaal geuit, dan, omtrent hetgeen niet in onze magt staat, betaamt het ons met gerekt geduld en onderworpen geloof de toekomst te verbeiden, en alzoo te toonen, dat het tegenwoordig geslacht zijne voorvaderen waardig is. Onze inwendige gesteldheid levert ondertusschen ruime stof van dankbare tevredenheid; zegen en welvaart zijn ons bij voortduring ten deel gevallen, en in zeer vele opzigten heeft de uitkomst de verwachting overtroffen, en het ijdele van vele bekommeringen doen zien. Wanneer wij in onze gedachten de onderscheidene bronnen van ons volksbestaan en van onze algemeene welvaart gadeslaan, dan zal de ontwikkeling dier gedachten ons zoo menigmaal beklemd gemoed ligt verschaffen; handel en nijverheid immers bloeijen en breiden zich uit; de landbouw heft allengskens het hoofd weder omhoog; ambachten en neringen worden door hunne vermogende medeburgers in nuttige werkzaamheid bezig gehouden; waar, door tijdelijke rampen, kwijning is, biedt zich hulpe aan; bij veel bederf, waarover soms te regt, maar ook dikwijls overdreven geklaagd wordt, vertoonen zich ook vele vaderlandsche deugden. Dit alles werkt weldadig mede op de inkomsten van den staat. Deze, ook door de welvaart onzer bezittingen buiten dit werelddeel gevestigd, stellen de verwachting niet [illegible], maar dekken de behoeften; de eerbied voor de wetten, een dier deugden door welke de geaardheid onzer Natie wordt gekenmerkt, doet dezelve gemakkelijk naleven, zonder dat de kracht des bestuurs zich anders bij uitzondering behoeft te doen gevoelen; de regering vraagt dan ook geene nieuwe offers, maar vindt zich in staat de lasten der ingezetenen bij voortgang te verligten. Met de handhaving van het openbaar vertrouwen, een zoo teeder en in ons handeldrijvend land zoo belangrijk punt, mag ik de Natie geluk wenschen en tevens haar mijne opregte hulde toebrengen, daar zij het bewijs oplevert, dat hare handelswerkzaamheden nog bestuurd worden door die voorzigtige beradenheid, welke de uitsluitende [illegible] van den verleden tijd zoo gereed zijn aan onze tijdgenooten te ontzeggen, en welke echter zoo gunstig afsteekt bij die gewaagde ondernemingen, welke elders zulke geduchte schokken hebben te weeg gebragt. » Tot de behandeling van het onderwerp overgaande, stelt de minister in de *eerste* plaats voor het *ontwerp van wet, tot vaststelling van de begrooting voor den jare* 1838. Daarbij wordt voorgedragen die begrooting vast te stellen op eene som van *f* 44,687,045,30, als: 1°. hoofdstuk, *huis des konings f* 1,425,000; 2°. *de secretarie van staat en de hooge collegien f* 551,200; 3°. Departement van *Buitenlandsche zaken f* 767,600; 4°. *Justitie f* 1,347,520; 5°. *Binnenlandsche zaken f* 2,901,800; 6°. *Hervormde [illegible], enz. f* 1,336,900; 7°. *Roomsch Katholijke Eeredienst f* [illegible]; 8°. *Marine f* 4,738,000; 9°. *Financien*: A *Nationale schuld f* [illegible], B *kosten van het departement en verdere administratien, pensioenen, enz. f* 4,795,794,44; te zamen *f* 20,010,689,44; 10°. *Oorlog f* 11,000,000; 11°. *Kolonien f* 89,335,86. Wijders wordt in dit ontwerp voorgesteld, dat, naar aanleiding van art. 1 der Wet van 24 April 1836, zoo lang en in zoo verre als de splitsing der schuld en de uitgifte der obligatien niet zal hebben plaats gehad, de som van *f* 5,600,000, op de 2de afdeeling van het onderdeel A van het IX hoofdstuk afgetrokken ten behoeve van de schatkist, uit de geldmiddelen van de overzeesche bezittingen zal verstrekt worden, en dat ter bestrijding der onvoorziene behoeften, welke gedurende den loop van het jaar 1838 mogten opkomen, ter beschikking van den Koning wordt gesteld eene som van *f* 500,000. — Tot toelichting van dit ontwerp, is door den minister onder anderen, te kennen gegeven dat het hoofdstuk van Buitenlandsche zaken, met *f* 6000 voor het gezantschap naar Rusland verhoogd is; dat in het hoofdstuk van Justitie, de kosten voor den hoogen raad voor het geheele jaar zijn berekend; zijnde de verdere kosten der regterlijke magt voor de eerste zes maanden des jaars op den bestaanden voet uitgetrokken en dus voor de helft van het over 1837 toegestaan bedrag en voor de tweede zes maanden op den voet der nieuwe zamenstelling; dat van binnenlandsche zaken is vermeerderd met *f* 82,910, waarvan op de rivieren en kanalen en de zeehavens en zeewerken *f* 79,310, op het onderwijs *f* 3000 en op de schoone kunsten, voor de koninklijke akademie te Amsterdam *f* 600; dat van de hervormde eeredienst, enz. bedraagt *f* 2600 meer, zijnde voor de kosten van het Israelitisch kerkgenootschap; en dat de afdeeling der nationale schuld op den voet van 1837 is gebragt, wordende de renten van de schuld, groot 40 millioenen ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, wederom afgetrokken van de renten der inschrijvingen in het tweede grootboek a 5 pCt. Het totaal der uitgave van al de hoofdstukken, bedraagt *f* 34,687,045,30, zijnde *f* 10,032,30 meer, dan dezelve op 1837 hebben bedragen.

Ten tweede wordt voorgedragen het *ontwerp van wet, houdende de middelen tot bestrijding der uitgaven over* 1838. Bij dit ontwerp wordt voorgesteld, om ter goedmaking dier uitgaven te bezigen: 1°. de rijks directe en indirecte belastingen, accijnsen en regten hierna genoemd, zoo als dezelve thans worden geheven, of door nadere wettelijke bepalingen mogten worden geregeld, te weten:

a. de grondlasten benevens twee opcenten voor kwade posten, *b.* de belasting op het personeel, *c.* het patentregt, *d.* de accijnsen, *e.* het regt op het zegel en de successie, *f* het regt van registratie en verdere indirecte belastingen voor griffie- en hypotheek-regten, *g.* de regten op den in- uit- en doorvoer, het buitenlandsch tonnegeld, de watertollen, de scheepvaart- en recognitie-regten en de baak- of vuurgelden, *h.* het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken; 2°. de posterijen; 3°. de loterij; 4°. de jagt en visscherij; 5°. de opcenten op de hoofdsom der volgende belastingen, accijnsen en regten, te weten: *a. acht* opcenten op de grondbelasting, daaronder begrepen twee opcenten welke voor de gemeenten hebben kunnen geheven worden, en die ten behoeve van het rijk zullen worden betaald; *b. vijf* opcenten op het personeel; *c. vijf* opcenten op het patentregt: zullende de opcenten op het personeel en het patentregt geheven worden over het geheele belastingjaar eindigende den laatsten April 1839; *d.* 25 opcenten op de accijnsen, op de suiker, den wijn, het binnenlandsch gedisteleerd het buitenlandsch gedisteleerd en het geslagt, benevens op het collectief zegel daartoe behoorende en op de vervoerbiljetten voor *alle* de accijnsen; *e.* 5 opcenten op de accijnsen op het zout de zeep, de bieren en azijnen, den turf en de steenkolen, alsmede over het collectief zegel, daartoe behoorende *f* 25 opcenten op de regten van zegel en suscessie; *g* 10 opcenten op het regt van registratie, de griffie- en hypotheek-regten; 6°. de inkomsten der domeinen van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden; 7°. de opbrengst van de te verkoopen goederen, buitengewone inkomsten en alle verdere toevallige baten; en 8°. eene uitkeering van *f* 1,200,000 uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen. Voorts zullen ter voorziening in de buitengewone pensioenen, lijfrenten en andere afloopende betalingen, worden gebezigd; *a.* eene uitkeering van *f* 1,019,396 13, door het amortisatie-syndicaat aan de schatkist te doen; *b.* eene uitkeering van *f* 255,000 almede door het amortisatie-syndicaat aan de schatkist te doen.

Nopens de middelen, zeide Zijne Exc. onder anderen, dat de grondbelasting, op vaste grondslagen gevestigd, het geraamd bedrag opbrengt en dus geene nieuwe overweging behoeft; dat de werking der belasting op het personeel meer en meer wordt geregeld en de heffing van dezelve gelijkmatiger wordt naar mate een billijk en onpartijdig onderzoek de waarde der onderwerpen en het vermogen der belasting-schuldigen meer doet kennen, en men dus meer in staat is den aard en het doel dezer belasting, welke is het treffen van het wezenlijk vermogen en de weelde, voor zoo veel de uiterlijke staat van de onderscheidene klassen der maatschappij daartoe den maatstaf aan de hand geeft, in het oog te houden. Deze belasting zal over 1838 eene vermindering in de opbrengst van *f* 153,333,33 ondervinden, zijnde het bedrag der opcenten over de eerste vier maanden van 1837, toen er nog 25 opcenten werden geheven; dat de accijnsen in opbrengst gezamenlijk *f* 1,331,660 minder bedragen, ten gevolge van het minder ramen van de suiker met *f* 150,000 en de steenkolen met *f* 122,000 en door het verminderen der opcenten van 25 op 5 van de accijnsen op het zout, de zeep, de bieren en azijnen, den turf en de steenkolen; dat de accijns op den wijn eene mindere opbrengst heeft aangeboden, waarvan de oorzaken een onderwerp van onderzoek uitmaken, dat het binnenlandsch gedisteleerd in opbrengst daarentegen is verbeterd, en dat middel van nijverheid nog aanzienlijk vertier en handel oplevert; dat het geslagt en de zeep verbeteren, en het gemaal, schoon wel beneden de raming gebleven, echter geene veel beduidende vermindering heeft ondergaan; en dat van de brandstoffen zich de opbrengst van het middel op den turf verbetert, waarin men een bewijs mag vinden van het vermeerderd verbruik van dat inlandsche voortbrengsel; terwijl de mindere opbrengst van het middel op de steenkolen gedeeltelijk kon gelegen zijn in een verminderd verbruik dier buitenlandsche brandstof, doch ook gedeeltelijk in het misbruik ontstaande uit het onderscheid, bij de bestaande wet gemaakt, tusschen de grove maatkolen en het kolengruis. Wat de suiker aangaat, geeft de Minister te kennen, dat men niet uit het oog moet verliezen, dat dit niet zoo zeer is eene mindere opbrengst van den accijns, op zichzelven beschouwd, als wel eene vermeerdering van de restitutie of afschrijving bij den uitvoer der geraffineerde suiker, waardoor de zuivere opbrengst natuurlijkerwijze verminderd wordt. Deze restitutie is thans noodzakelijk, om eene fabrikaadje, die vele ingezetenen van onderscheidene standen een middel van bestaan verschaft, aan de voortbrengselen onzer overzeesche bezittingen leven en bloei bijzet, en dus in onderscheidene opzigten belangrijk is, in stand te houden en met de vreemde mededinging te doen wedijveren. Ten aanzien van de vermindering der opcenten [illegible] heeft de Staat bevonden, zeide Zijne Exc. dat dezelve door haar niet op alle accijnsen is toegepast, omdat de verligting van den last dan voor de accijnspligtigen naauwlijks merkbaar zoude zijn geweest; men heeft daarom die verligting bij voorkeur doen vallen op de meest noodzakelijke behoeften, ten einde aldus voornamelijk de minder vermogende standen daarvan het genot zouden hebben. De vermindering van twintig opcenten op de reeds bovengemelde voorwerpen van behoefte zal dus merkbaar zijn, en naar de gemaakte raming over het geheel *f* 820,160 beloopen. De voortdurende verbetering in de opbrengst der regten op den in- uit- en doorvoer getuigt van den steeds toenemenden bloei van onzen handel en scheepvaart, en levert eene aanzienlijke bijdrage op, tot stijving van 's Rijks geldmiddelen, in weêrwil van de sluikerijen, welke van het heffen van alle regten en belastingen onafscheidelijk zijn, doch welke men zoo veel mogelijk, door een goed en waakzaam toezigt tracht te voorkomen en te beteugelen, ook door de ambtenaren, met dat toezigt belast, tot hunnen pligt te houden; en de pligtverzakenden te verwijderen of te straffen, zoo wel als onnoodige bevellingen te verhinderen. Eene geheele herziening van het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer, is voor alsnog niet raadzaam toegeschenen, maar eenige wijzigingen in hetzelve zullen in den loop der tegenwoordige zitting kunnen worden aangeboden, welke van den milden geest der hooge regering op dit onderwerp zullen doen blijken. Het totaal der inkomsten is alzoo geraamd op *f* 44,702,422,53, zijnde *f* 47,493, 33 minder dan over 1837, doch biedende over 1838 een calculatief goed slot aan van *f* 15,377,23.

Ten *derde* draagt de Minister voor het *ontwerp van wet* op den inkoop en de aflossing van schuld voor den jare 1838, hetwelk van gelijken inhoud is als dat voor 1837, met dit gunstig onderscheid alleen, dat er geen ontslag van werkelijke schuld behoeft bepaald te worden, zijnde de bezittingen van het Amortisatie-Syndicaat voldoende, om den overgang der uitgestelde schuld in werkelijke, overeenkomstig de wet, te verzekeren.

Ten *vierde* wordt aangeboden een *ontwerp van wet tot gelijkstelling van den accijns op de grove maatkolen en het kolengruis.* Daarbij wordt voorgedragen, bij wijziging in zoo verre van art. 1 der wet van den 26. December 1833 (Staatsblad n°. 73), te bepalen, dat de accijns op grove maatkolen en kolengruis bedragen zal dertig cents van elke mudde; meerdere of mindere hoeveelheden naar evenredigheid. Het blijkt hieruit, zegt de Minister, dat het kolengruis van 26 centen de Nederlandsche mudde, gebragt wordt op 30 centen en de grove maatkolen van 35 [illegible], dat de vermeerdering op het eerste bedragende vier [illegible] de vermindering op de laatste daarentegen vijf centen, op het geheel, door elkander genomen, eene vermindering plaats heeft van 1 cent. Deze gelijkstelling die, ter voorkoming der vermenigvuldigde ontduikingen, noodzakelijk is voorgekomen, zal te minder bezwaar opleveren, wanneer men dezelve in verband beschouwt met de aanzienlijke vermindering der opcenten op den accijns op de brandstoffen in het algemeen, en met de vermindering der opcenten op den accijns op andere behoeften van eerste noodzakelijkheid, waarmede deze maatregel in zulk een naauw verband staat, dat, zonder dezelve, die vermindering niet in de voorgestelde mate zoude kunnen plaats hebben, bijv. op het zout. Alle schijnbaar bezwaar zal bovendien wegvallen door de voor te dragen wijzigingen in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer.

Wijders deelt de Minister aan de vergadering mede, dat de Regering zich met de herziening van het muntstelsel bezig houdt. De staats-commissie, welke dit aangelegen onderwerp heeft onderzocht en behandeld, heeft deswege haar verslag uitgebragt: hetzelve heeft tot overwegingen, ook tot nasporingen buiten 's lands, aanleiding gegeven. Of de tegenwoordige zitting nog hieraan zal kunnen worden toegewijd, is onzeker; het is eene zaak die eene bepaalde kennis en veel behoedzaamheid vordert, en in welken vooral men zich behoort te wachten voor overhaaste stappen. Ook uit de overgelegde rekeningen der vorige begrootingen is het zigtbaar, dat onze inwendige staat zegen geniet, en dat onze uitzigten bemoedigend zijn, zoodat Z Exc. meent niet te veel gezegd te hebben, wanneer hij in den aanhef betuigde dat wij stoffe hebben van dankbare tevredenheid. » De taak" aldus besloot de minister » welke ik heden te vervullen had, is volbragt. Ik heb dezelve getracht te vervullen naar mijne beste kennis en wetenschap, onder het gevoel mijner dure verpligtingen jegens U Edel Mogenden en jegens de Natie, welker belangen ik, en als haar medevertegenwoordiger, en als 's Konings staatsdienaar, moet behartigen, maar ook onder het gevoel mijner eigene zwakheid en nu ook onder het smartgevoel over het zware verlies, dat Koning en Vaderland voor eenige dagen getroffen heeft.

» Moge de onderlinge eendragt, die in het kleine Nederland altijd magt gemaakt heeft, moge het onwrikbaar vertrouwen van volksvertegenwoordigers op, en de verlichte medewerking derzelve met het geëerbiedigd hoofd van den staat, welks rustelooze arbeid aan de welvaart, de eer en het behoud van het geheele Vaderland is toegewijd, onder den Goddelijken zegen, in eene ruime mate bijdragen tot verligting der staatszorgen, en tot vertroosting en opbeuring in de droefheid en den rouw, die Hoogstdenzelven drukken en bij de opening dezer zitting den Troon in deze vergaderzaal, tot onser aller grievend leedwezen, heeft doen afdeeledig staan."

Alle de aangebodene ontwerpen werden ter overweging aan de afdeelingen van October toegezonden.

De vergadering werd daarop gescheiden. Heden ten half een ure zou de kamer in commité bijeenkomen, om het adres van antwoord op 's konings aanspraak te behandelen.

— Bij voortduring verneemt men dat de jeugdige Prins, zoon van Prins *Frederik* der Nederlanden, in beterschap toeneemt.

— Z. M. heeft dezer dagen den heer Mr. *H. Sypkens* tot substituut van den officier bij de regtbank van eersten aanleg te Winschoten benoemd.

— De eerste luitenant, plaatselijke artillerie-kommandant der 2de klasse aan den Helder, *E. F. Melms*, is benoemd geworden tot 2den kapitein plaatselijken artillerie-kommandant derzelfde klasse aldaar.

Tot kommandant der artillerie in de Willemstad, de majoor van den staf van dat wapen, *A. P. la Motte.*

Tot luitenant-kwartiermeester bij de 9de afdeeling, de sergeant van het algemeen depot der landmagt, *P. F. de Groot.*

Eervol ontslagen, *F. Stokhuyzen*, officier van gezondheid der 2de klasse van het leger in Oost-Indië en benoemd in dezelfde

betrekking bij de garnizoens- en hospitaal-dienst te Maastricht; alsmede de 1ste luitenant van de 5de afd. *M. Kors*, als 1ste luitenant-kwartiermeester bij het 1ste bataillon 1ste afdeeling mobiele Noord-Brabandsche schutterij.

Gepensioneerd, de majoor der West-Indische artillerie *P. C. Simon*, met verlof hier te lande.

— Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* is, na gedane proefreis, den 15den dezer ter reede van Hellevoetsluis teruggekomen, alwaar mede den 16den, van Middelburg is teruggekomen Zr. Ms. stoomschip *Cerberus*.

— Uit Benschop, in de provincie Utrecht, schrijft men dat de Najaars-beestenmarkt, welke sedert onheugelijke jaren aldaar zeer belangrijk is, verleden Woensdag heeft plaats gehad. In weerwil der ziekte welke in dien omtrek onder het vee heerscht, was de markt sedert jaren niet zoo fraai geweest, daar meer dan 600 beesten vroegtijdig ter markt gebragt zijn geworden, die meest allen, hoewel niet tot hooge prijzen, verkocht werden.

— Terwijl men in een uit 's Gravenhage aan het *Amsterdamsch Handelsblad* toegezonden berigt van gisteren, meent, dat de door partikuliere brieven hier te lande aangebragte tijding van de schipbreuk van Z. M. stoomschip *Willem I* in Oost-Indie, eenigzins overdreven zou zijn geweest en gezegd wordt dat er bij de regering dien aangaande geruststellender berigten ontvangen waren, leest men in het *'s Gravenhaagsche Dagblad* van gisteren, nog verscheidene nadere bijzonderheden, die de vorige deswege medegedeelde berigten maar al te zeer bevestigen. — Deze bijzonderheden komen op het volgende neder. De *Willem I*, gekommandeerd door Luit. ter zee *Lamleth*, was den 26 April jl. van Soerabaja naar de Molukkos vertrokken. Na, volgens een brief van Batavia van den 26sten Junij, tot den 5den Mei op de hoogte van Goenong Apie eene voorspoedige reis gehad te hebben was dit stoomschip dien nacht op het Koraalrif van de Luci Para-eilanden, 36 mijlen bezuiden Amboina, gestrand. De geheele equipagie en al de passagiers, waaronder Z. Exc. de Gouverneur der Moluksche eilanden, kolonel *de Stuers*, met echtgenoot en vier kinderen, benevens 70 militairen enz., te zamen ten getale van 140 zielen, hadden zich, na alle moeite aangewend te hebben, om het schip weder af te brengen, op dit geheel kale Koraalrif gered, terwijl men niets dan eenige weinige proviand en slechts zeer weinig water uit het wrak had kunnen bergen. Na eenige hutten te hebben opgezet, had men den 7. eene sloep naar Amboina gezonden, welke, niet tegen den wind kunnende opwerken, terug gekomen was, waarop men den 9. andermaal eene sloep naar Timor Delhi of naar Java had doen vertrekken, waarvan den 24. nog niets vernomen geworden was, als wanneer reeds één der schipbreukelingen, uit gebrek aan drinkwater, was overleden, doch al de overigen, zoowel militairen, als zeelieden, zich hoogst bedaard en lofwaardig gedroegen, en men alstoen besloot, eene laatste poging aan te wenden om hulp te erlangen, door de laatst overgebleven sloep af te zenden, bemand met den tweeden stuurman *Knol*, den bootsman *Veerman* en vier Javanen, met een schriftelijk verzoek van genoemden gouverneur, om twee vaartuigen met proviand en een doctor; welke manschappen met de meeste stoutmoedigheid deze gewaagde onderneming volbragten, en, na eene voorspoedige reis van zes dagen, den 30. te Amboina aankwamen. Reeds den volgenden dag werd de gouvernementsschooner *Nautilus* tot hulp uitgezonden, welke echter door storm genoodzaakt was terug te keeren, doch den 4. Junij den togt hervatte, vergezeld van de Nederlandsche koloniale brik *Erich*. Tot den 9. Junij had men te Amboina nog niets aangaande deze beide vaartuigen vernomen; men hoopte echter dat dezelven genoegzaam tijdig bij het wrak zouden zijn aangekomen, uit hoofde men op het rif niet met grond kon verwachten, dat de laatstgezondene sloep in zes dagen Amboina zou kunnen bereikt hebben, en men dien ten gevolge het voornemen om, volgens het rapport van genoemden tweeden stuurman, bij den hoogsten nood en het uitblijven van alle hulp, het rif op een van de overblijfselen van het wrak zamengesteld vlot te verlaten, en zich op goed geluk te doen wegdrijven — bij de aankomst derzelven nog niet zou hebben ten uitvoer gebragt. Ook van Soerabaya waren dadelijk vaartuigen tot hulp vertrokken.

— Uit Kopenhagen schrijft men, dat prins *Frederik Ferdinand* van Denemarken, den 9den dezer het ongeluk gehad heeft, gedurende de manoeuvres zijn regterarm zwaar te kwetsen.

Den 15den dezer zijn door de hollandsche en belgische commissarissen de ratificatien der door hen gesloten overeenkomst wegens de bedijking van de hilsche polders en de beperking van de inundatie van Liefkenshoek, te Merxem uitgewisseld geworden.

— Het 7de eskadron van het eerste regiment jagers te paard, hetwelk gedurende eenige jaren te Westwesel gekantonneerd is geweest, is den 16den dezer vervangen geworden door het 5de eskadron van dat regiment.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (19) waren genoteerd: Belg. 101 5/8; O. Met. 104 ¾; Spanje 18⅜ ⅝; Diff. 7; Nap. 92½; Sic. 90½; Rom. L. 100; Cert. te Antw. 98; Braz. 87.

De Londensche berigten tot den 18den behelzen weinig belangrijks. Men ziet daaruit dat de heer *Robert Peel*, wiens aankomst te Antwerpen wij onlangs meldden, een uitstap over Belgie naar Duitschland doet. De voorname Portugesche uitgewekenen waren nog niet te Londen aangekomen.

Uit Lissabon had men te Londen berigten tot den 10den October, waarin gezegd werd dat de ministers op nieuw hun ontslag hadden ingediend, maar de koningin bij hare weigering om dit aan te nemen, was blijven volherden. Het Portugesche bewind liet thans aanstalten maken om de Miguellistische partijgangers, onder *Remichedo*, weder aan te tasten. De revolutionnaire partij te Lissabon was nog steeds aan het woelen.

De oorlog tusschen Buenos-Ayres en het Peru-Boliviaansch verbond schijnt, volgens berigten uit Zuid-Amerika van het begin van Augustus, te zullen worden doorgezet.

— Den 18den waren ter Londensche beurs genoteerd: gec. 92⅝; Nederl. W. S. 5 pCt. 100¾; dito 2½ pCt. 53¼; Spanje 20⅞; diff. 6⅞; Port. 25.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *October*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 13/16; dito 5 pCt. 100⅞; Kanab. *f* 22¾; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94, 93 15/16; dito 3½ pCt. 76 7/16; Handelm. 161⅞, 162¼; O. Indie 5 pCt. 99 7/8 13/16; Spoorw. 144, 148, 147; Ardoins van 85 £ st. 18 5/16 ⅞; Coup. v. do. v. Nov. 1837, 16; Col. 19 13/16 ¾; Peruan. 15¾.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de navolgende
WERKEN verkrijgbaar:

BRANDT, (H. VON) Taktiek der drie Wapens, Infanterie, Kavallerie en Artillerie. Naar het Hoogduitsch door *J. J. van Mulken*. *f* 2,40.

BOSSCHA, (J.) Handleiding tot de Krijgsgeschiedenis voor Nederlandsche Militairen. *f* 2,20.

Dit werk is van den volgenden inhoud, als:

Oude Krijgsgeschiedenis. – Krijgsgeschiedenis der Middeleeuwen. – Nieuwe Krijgsgeschiedenis. – Schets der Krijgsgeschiedenis van de Nederlanden. – (1. Het Romeinsche tijdvak.) – (2. Tijdvak der Middel-eeuwen.) – (3. Het Spaansche tijdvak.) – (4. Het tijdvak der Fransche oorlogen, van het sluiten van den Munsterschen Vrede tot den Veldslag van Waterloo.

CAMP, (W. P.) Nieuw Metselverband in zware muren, benevens eenige bedenkingen over de wijze van zamenstelling en het onderhoud van buiten-muren; inzonderheid der werken van Fortificatie en Waterstaat. Met platen. *f* 1,20.

DELPRAT, (J. L.) Verhandeling over den wederstand van balken en ijzeren staven, derzelver veerkracht in aanmerking nemende, naar aanleiding der latere theorien en proeven. Met eene plaat. *f* 1,40.

—— Over de drukking van Aarde tegen Bekleedings-muren. Benevens ontwikkeling der voornaamste Formulen voor de Afmetingen dezer Muren. Met eene plaat. *f* 0,40.

DECKER's Werkdadige Strategie. Uit het Hoogduitsch vertaald door *J. C. van Rijneveld*. *f* 1,80.

MERKES, (J. G. W.) Bijdrage tot de kennis der Versterkingskunst, en meer bijzonder van de Veldverschansingen, Mijnen, Uitwerking van Geschut, onderscheidene soorten van Batterijen, Aanval en Verdediging van Veldwerken en Vestingen, en over de Militaire Bruggen; met een Aanhangsel, bevattende: Opgaven, Aanteekeningen, Gegevens, Afmetingen, Formulen, enz. Voor de verschillende Wapenen. *f* 4,60.

—— Verhandeling over het uitslaan en inwateren van binnen-muren, holbogen en ter bevordering eener matige droogte, voornamelijk, binnen die gebouwen, tot het bergen van buskruid en levensmiddelen bestemd, met eenige scheikundige aanteekeningen. *f* 0,60.

—— Algemeen Overzigt en het standpunt der permanente of duurzame versterkingskunst, met betrekking tot de toepassing van het gebastionneerde stelsel, enz. enz. Met eene uitslaande plaat. *f* 1,20.

Dit werk is verdeeld als volgt: I. Overzigt der Versterkings kunst tot en met Cormontaigne. II. Voortgang der Versterkings-kunst na Cormontaigne; benevens eenige schetsen of proef-ontwerpen. III. Over de Bouwkosten van oude en nieuwe Vestingen. IV. Slot bemerkingen. Bijlagen.

MERLEN, (B. VAN) Handleiding voor de Exercitien en Evolutien der Kavallerie. In een deel compleet *f* 1,80.

Eerste Hoofdstuk. Grondbeginselen van het Onderwijs. Tweede Hoofdstuk. Onderwijs te Voet. I. School des Ruiters. II. Peletons-School. III. Eskadrons-School. Derde Hoofdstuk. Onderwijs te Paard. I. School des Ruiters. II. Peletons-School. III. Eskadrons-School. Vierde Hoofdstuk. Regiments Evolutien. Vijfde Hoofdstuk. Evolutien van Linie.

—— Handleiding tot oefening met de Sabel, ten dienste der Kavallerie in het Nederlandsche Leger. Vrij gevolgd naar het fransch van den Generaal *La Roche Aymon*. *f* 0,30.

—— Handleiding tot de oefening met de Lans. *f* 0,30.

—— Handleiding tot het afrigten van Paarden, volgens de methode *Baucher*. *f* 0,20.

—— Handleiding voor de Rijkunst, welke gevolgd wordt bij de Koninklijke Militaire Akademie. *f* 0,40.

—— Handleiding tot de Paarden-kennis ten dienste van Onder-Officieren der Kavallerie. Met twee uitslaande platen, in 12°. *f* 1,20.

—— Onderrigt voor de Onder-officieren en Manschappen der Kavallerie. *Derde druk*. *f* 0,90.

MULKEN, (J. J. VAN) Velddienst, ten dienste van de Onder-officieren van het Nederlandsche leger. *f* 0,90.

RADDEN, (W. VON) Herinneringen uit de Wapenwereld, bevattende grondregels der taktiek voor Infanterie, Kavallerie en Artillerie, door geschiedkundige Voorbeelden opgehelderd en bewezen. *f* 0,90.

RIJNEVELD, (J. C. VAN) Opmerkingen betreffende den Heer *Jacotot*, de allesomvattende leerwijze en de Militaire Normaal-School. *f* 0,80.

—— De Omwenteling in Polen, of Schets der voornaamste Poolsche Staats- en Krijgsgebeurtenissen, gedurende de jaren 1830 en 1831. Eene Bijdrage tot de geschiedenis van dezen tijd. Met kaarten en plans. *f* 4,60.

STIELTJES, (G. J.) Handleiding tot de kennis der verschillende soorten van Batterijen, met aanwijzing derzelver hoofd- en onderdeelen, hare plaatsing, armering en opbouw, met platen, kaarten en tabellen. *f* 4,00.

BRUIJN, (F. DE) Handleiding tot de Rekenkunst, Meetkunst, de Landmeetkunde, Topographie en Bouwkunst, ten dienste van de Onderofficieren en Soldaten van het Leger. Met 7 uitslaande platen. *f* 2,50.

—— Avant-Poste de Cavalerie Légère. Suivi du *Manuel* du service de la Cavalerie Légère en Campagne, par le comte de *La Roche-Aymon*. *f* 2,60.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.